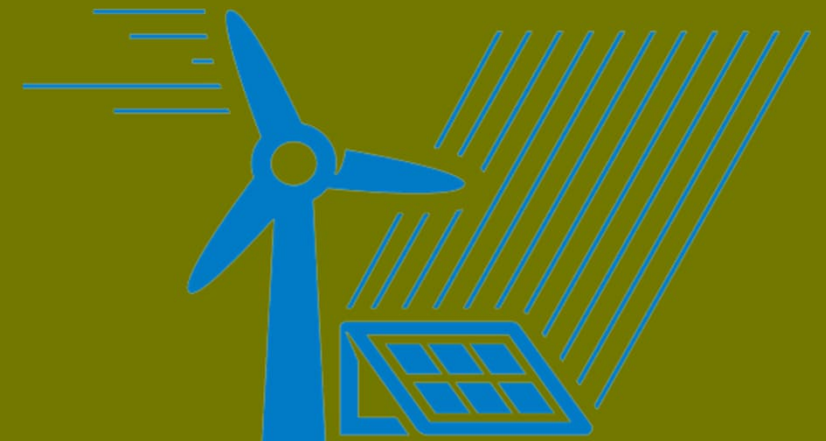

Plan van Aanpak Verkenningsfase

Programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER)

Project: A2 A76 A79
Datum: 15 februari 2023

Inhoudsopgave

1. Introductie Programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) (blz. 3)
  - 1.1 Samenvatting basis projectaanpak OER-projecten (blz. 3)
    - i. Projectorganisatie (blz. 3)
    - ii. Marktbenadering (blz. 3)
    - iii. Fasering (blz. 3)
2. Projectbeschrijving (blz. 4)
3. Toelichting verkenningsfase (blz. 5)
  - i. Randvoorwaarden (blz. 5)
  - ii. Producten verkenningsfase (blz. 5)
  - iii. Mijlpalen verkenningsfase (blz. 5)
  - iv. Activiteiten kernteam (blz. 5)

Bijlage 1: Overzicht projectorganisatie OER (blz. 6)

Bijlage 2: Capaciteitsinschatting (blz. 7)

Bijlage 3: Model besluitvormingsproces

Intentieverklaring en Samenwerkingsovereenkomst (blz. 8)

Bijlage 4: Financiën en inkoop (blz. 9)

Bijlage 5: Kennisontwikkeling (blz. 10)

1. Introductie Programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER)

In het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER) verkennen wij **waar** en **hoe** we **met steun van de omgeving** (grootschalig) energie kunnen opwekken op Rijksgronden. Het programma onderzoekt op initiatief van decentrale overheden onder welke voorwaarden rijksgronden ter beschikking kunnen worden gesteld aan de markt en treft samen met betrokken overheden de voorbereidingen voor daadwerkelijke realisatie van energieprojecten door ontwikkelaars. Doel van programma OER is om decentrale overheden te ondersteunen bij de uitvoering van de Regionale Energie Strategieën (RES) en meters te maken om de klimaatdoelen van Nederland te halen.

1.1 Samenvatting basis projectaanpak OER-projecten*

i. Projectorganisatie

- Op aanvraag van decentrale overheden wordt voor gronden in beheer bij Rijkswaterstaat een OER-project gestart en een kernteam en stuurgroep ingericht (zie bijlage 1).
- Het kernteam onderzoekt of een duurzaam energieproject op het aangedragen areaal (gronden in beheer) van Rijkswaterstaat technisch-economisch haalbaar is én aan welke randvoorwaarden een (private) energieontwikkelaar in het project moet voldoen om het door centrale en decentrale bevoegde gezagen vergund te krijgen.
- Het kernteam bestaat uit (ambtelijke) vertegenwoordigers van zowel centrale als decentrale overheden.
- Het kernteam werkt in fasen op gelijke voet gezamenlijk de randvoorwaarden voor het duurzaam energieproject uit om deze vervolgens ook planologisch (publiekrechtelijk) en/of contractueel (privaatrechtelijk) te borgen.
- De stuurgroep is een bestuurlijke afspiegeling van het kernteam en adviseert het kernteam in besluitvorming.
- De bestuurlijke vertegenwoordiging van iedere betrokken overheidspartij tekent de bijbehorende intentie- of samenwerkingsovereenkomst (zie bijlage 3 voor het proces).

ii. Marktbenadering

- Het programma OER biedt de gronden aan de markt aan door middel van een openbare inschrijving waarbij de geselecteerde partij het recht krijgt om het project te ontwikkelen en realiseren als wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden. De geselecteerde partij krijgt het recht om gedurende een vooraf vastgestelde (tijdelijke) periode de grond te gebruiken voor de exploitatie van het zonnepark. Hiervoor wordt veelal een opstalrecht gevestigd. De openbare procedure die wij hanteren is geen formele aanbesteding, maar een reguliere gronduitgifte. Dat heeft tot gevolg dat bepaalde randvoorwaarden niet contractueel (privaatrechtelijk) afdwingbaar zijn. Dit betekent dat de meeste randvoorwaarden voorafgaand aan de vergunningsaanvraag van de energieontwikkelaar publiekrechtelijk geborgd moeten zijn door het voor een randvoorwaarde bevoegde gezag.
- Het Rijk kan bij een reguliere gronduitgifte alleen contractuele (privaatrechtelijke) eisen én gunningscriteria opnemen die in redelijkheid vallen binnen haar taken en bevoegdheden als betamelijk beheerder van de gronden. Voorbeeld: in het geval van zonne-energieprojecten mag Rijkswaterstaat wel eisen stellen aan de maximale bedekkingsgraad van de bodem – een goede beheerder houdt immers

de bodemkwaliteit op pijl, maar niet aan de opstelling van de zonnepanelen. Voor dusdanige esthetische en ruimtelijke eisen is de gemeente of provincie het bevoegde gezag.

- Alvorens een marktpartij een energieproject wil en kan realiseren moet een project financieel haalbaar zijn. Als een project niet financieel aantrekkelijk is, schrijft een marktpartij simpelweg niet in bij de openbare inschrijving. De financiële haalbaarheid van het project toetst het Rijk met een businesscasemodel.
- Doordat het kernteam de randvoorwaarden samen uitwerkt én deze publiek- en privaatrechtelijk borgt, nemen zij onzekerheden en beperkingen weg omtrent de vergunningverlening van het energieproject. Hiermee wordt het risicoprofiel van het energieproject verlaagd, verbetert de (financiële) haalbaarheid en stijgt de kans dat een (private) energieontwikkelaar inschrijft bij de openbare inschrijving – en dus uiteindelijk een duurzaam energieproject realiseert dat bijdraagt aan de RES-doelstelling. Zonder deze voorbereiding zou een energieontwikkelaar de gronden van Rijkswaterstaat hoogstwaarschijnlijk als ‘te complex’ en financieel onaantrekkelijk bestempelen.
- Let op: het uitwerken van randvoorwaarden heeft niet altijd een positief effect op de business case. Blijvende onduidelijkheid over randvoorwaarden, (te) grote aantallen of (te) vergaande randvoorwaarden hebben dikwijls een negatief effect op de financiële haalbaarheid van het energieproject.

iii. Fasering

In de basis doorloopt het kernteam een project in 5 fasen:

- in de voorverkenningfase (1) wordt de haalbaarheid van het project verkend én inventariseert het kernteam de percelen waarvoor in de verkenningfase de potentie en randvoorwaarden nader worden onderzocht;
- in de verkenningfase (2) inventariseert het kernteam of perceel wel, niet of onder welke randvoorwaarden deze geschikt is voor de opwek van duurzame energie;
- in de planfase (3) worden geïnventariseerde randvoorwaarden privaatrechtelijk of publiekrechtelijk geborgd;
- in de inschrijvingsfase (4) wordt de openbare inschrijving uitgewerkt, op de markt gezet en het energieproject gegund;
- in de exploitatiefase (5) realiseert én exploiteert (incl. beheer) een energieontwikkelaar het duur:

2. Projectbeschrijving OER A2 A76 A79

Het OER-project A2 A76 A79 onderzoekt de mogelijkheden voor de opwek van zonne-energie op Rijksgronden binnen 500m afstand van de Rijksweg langs de A2, A76 en A79 binnen de RES-regio Zuid-Limburg. Het projectgebied omvat grofweg 87 km Rijksweg – 43 km A2, 27 km A76 en 17 km A79, 3 knooppunten (Kerensheide, Kruisdonk en Kunderberg) en 24 aansluitingen. Verder wordt het project gekenmerkt door het omliggende Limburgse Heuvellandschap en wordt momenteel een snelwegverbreding (MIRT-project) gerealiseerd tussen knooppunt Kerensheide en knooppunt Het Vonderen.

i. Betrokken organisaties verkenningfase

- Rijkswaterstaat (RWS);
- Rijksvastgoedbedrijf (RVB);
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO);
- Rijkswaterstaat regio Zuid-Nederland (RWS ZN);
- Provincie Limburg;
- Gemeente Beek;
- Gemeente Beekdaalen;
- Gemeente Eijsden-Margraten;
- Gemeente Heerlen;
- Gemeente Maastricht;
- Gemeente Meerssen;
- Gemeente Simpelveld;
- Gemeente Sittard-Geleen;
- Gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Gemeente Voerendaal;

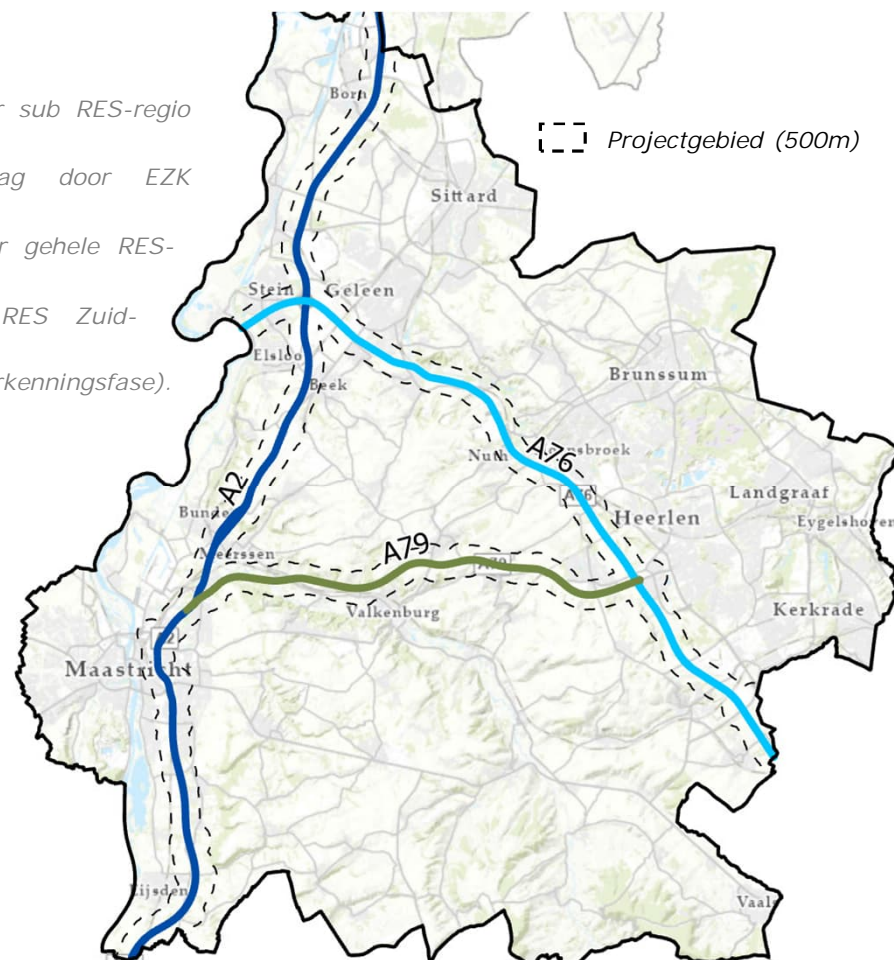
* De gemeente Stein heeft voornamelijk vanwege beperkte potentie binnen de gemeente besloten niet aan te sluiten in de verkenningfase.

ii. Totstandkoming OER A2 A76 A79

- 20-12-2021: aanvraag OER door sub RES-regio Maastricht Heuvelland.
- 03-08-2022: afwijzing aanvraag door EZK (omvang te beperkt).
- 23-11-2022: aanvraag OER door gehele RES-regio Zuid-Limburg.
- 14-06-2023: honorering OER RES Zuid-Limburg door EZK.
- 12-10-2023: start project (voorverkenningfase).

iii. Terugblik voorverkenningfase

- De gemeenten worden in het kernteam vertegenwoordigd door vertegenwoordigers van de 3 sub RES-regio's.
- Het volledige projectgebied bevindt zich binnen netcongestiegebied waar reeds congestiemanagement is toegepast. Het is op dit moment onzeker én onduidelijk of tijdig een traditionele netaansluiting gerealiseerd kan worden. Netcongestie vormt een top-risico.
- Op diverse locaties (m.n. knooppunten en aansluitingen) is het mogelijk interessant om in de verkenningfase samen met regio Zuid-Nederland van Rijkswaterstaat te kijken naar het beperkt verplaatsen van bomen om de opwekpotentie te vergoten en/of het project financieel haalbaar te maken.
- Diverse gemeenten hebben reeds aangegeven dat de landschappelijke eisen dikwijls streng zijn in het Limburgse Heuvelland voor duurzame energieprojecten.
- Op diverse locaties zijn mogelijkheden in beeld om een koppeling voor duurzame energie te onderzoeken tussen Rijksgronden en de gronden van gemeenten en/of de provincie.
- Op dit moment bestaan qua mogelijkheden voor opwek binnen OER afhankelijkheden tussen m.n. gemeente Maastricht, gemeente Meerssen en gemeente Eijsden-Margraten.
- Het merendeel van de opwekpotentie op Rijksgronden bevindt zich binnen gemeente Heerlen.
- Energieregio Parkstad is voornemens een regionaal energiebedrijf op te richten om mogelijk o.a. de energie van OER in te kopen.

Kaart 1: Projectgebied OER A2 A76 A79

3. Toelichting verkenningsfase*

Het doel van de verkenningfase is tweeledig: 1) inventariseren welke specifieke percelen onder welke (rand)voorwaarden ingezet kunnen worden voor de opwek van duurzame energie en 2) onderzoeken of het energieproject (nog) financieel haalbaar is inclusief deze randvoorwaarden. Om dit doel te bereiken inventariseert het kernteam gedurende de verkenningfase gezamenlijk aan welke randvoorwaarden (lees: eisen, wet- en regelgeving, richtlijnen, kaders, enz.) een toekomstige energie-exploitant moet voldoen om op de gekozen percelen een duurzaam energieproject te realiseren. Daarnaast toetst het kernteam periodiek de (financiële) haalbaarheid van het project – aanvullende randvoorwaarden verlagen immers mogelijk de financiële haalbaarheid, werkt het kernteam de geïnventariseerde meekoppelkansen uit én worden in samenwerking met de netbeheerder de mogelijkheden voor een netaansluiting nader onderzocht. Het resultaat van de verkenningfase is een overzicht van specifieke percelen (en meekoppelkansen) inclusief de geldende randvoorwaarden voor deze percelen. Indien dit geheel naar verwachting 'voldoende' is voor een (financieel) haalbaar energieproject borgt het kernteam vervolgens de geïnventariseerde randvoorwaarden publiek- of privaatrechtelijk in de planfase.

i. Randvoorwaarden

- Randvoorwaarden zijn de voorwaarden waaronder een specifiek perceel door een exploitant gebruikt mag worden voor de opwek van duurzame energie;
- randvoorwaarden kunnen gelden voor het gehele project, maar ook voor een enkel perceel of zelfs een deel van een perceel;
- randvoorwaarden moeten uiteindelijk publiek- of privaatrechtelijk geborgd (kunnen) worden;
- randvoorwaarden kunnen (onder anderen) voortkomen uit:
  - a) bevoegdheden Rijkswaterstaat: bijvoorbeeld privaatrechtelijk als betamelijk grondeigenaar en vastgoedbeheerder (o.a. bodemkwaliteit, herplantplicht en gebruiksrechten) en/of publiekrechtelijk via de WBR-vergunning (bv. veiligheid weggebruiker en waterveiligheid);
  - b) bevoegdheden gemeenten en provincie(s): bijvoorbeeld publiekrechtelijk via de omgevingsvergunning (denk hierbij aan randvoorwaarden met betrekking tot thema's zoals ecologie, ruimtelijke inpassing);
  - c) bevoegdheden waterschappen: bijvoorbeeld publiekrechtelijk via de watervergunning (o.a. waterkwaliteit).
  - d) aanvullende maatregelen netinpassing: het is denkbaar dat 'maatregelen' noodzakelijk zijn om het project aan te sluiten op het net;
  - e) de omgeving: wensen vanuit het participatie- en communicatietraject kunnen worden gehonoreerd en worden toegevoegd aan het project;
  - f) overige grondeigenaren van toegevoegde percelen.

ii. Producten verkenning

sfase

- Participatie- en communicatieplan verkenningsfase (incl. procesparticipatie én financiële participatie);
- uitgewerkt KES-dossier (klant-eis-specificatie) met daarin een overzicht van alle percelen incl. de geïnventariseerde randvoorwaarden die gelden voor het gehele project, een deel van het project of een specifiek perceel(deel) tekstueel beschreven.
- benodigde aanvullende onderzoeken (zie bijlage 4);
- inhoudelijke eindrapportage verkenningsfase, ten minste bestaande uit:
  - a) potentiescan bestaande uit een (kaarten)overzicht van de beschikbare percelen voor de opwek van duurzame energie;
  - b) overzicht onderzochte – en eventueel meegenomen – meekoppelkansen en overzicht top-risico's;
  - c) uitkomsten modelberekening financiële haalbaarheid project;

- d) resultaten onderzoek haalbaarheid en kosten netinpassing;
- e) door kernteam gedragen conclusie/advies of het vanuit technisch oogpunt (eventueel per betrokken partij) wel/niet/deels zinvol is om door te gaan naar planfase;

- samenwerkingsovereenkomst voor de planfase;
- plan van aanpak planfase.

iii. Mijlpalen verkenning

sfase (zie planning: 🌟)

1. [Week 1] Start verkenningsfase;
2. [Week 9] Keuze hoofdvariant marktbenaderingsstrategie (zie blz. 6);
3. [Week 19] Participatie en communicatieplan akkoord door kernteam;
4. [Week 34] KES-dossier akkoord door kernteam (randvoorwaarden compleet);
5. [Week 34] Potentiescan akkoord door kernteam (beschikbare percelen compleet);
6. [Week 44] Eindrapportage verkenningsfase akkoord door kernteam
7. [Week 44] Samenwerkingsovereenkomst planfase akkoord door kernteam;
8. [Week 44] Procesparticipatie- en communicatieplan akkoord door kernteam;
9. [Week 44] Plan van aanpak planfase akkoord door kernteam;
10. [Week 51] Stuurgroepbesluit om wel/niet door te gaan naar de planfase (incl. ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst).

iv. Activiteiten kernteam verkenning

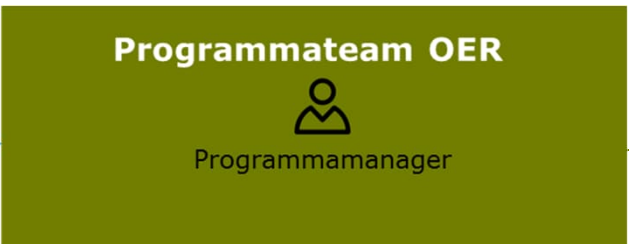
sfase

- Voorbereidingswerkzaamheden en –activiteiten in de planning (zie blz. 6). Het kernteam ontvangt 5 werkdagen voorafgaand aan het KTO een begeleidende mail met de agenda, benodigde documenten (link naar het samenwerkingsplatform) en benodigde voorbereiding. Indien gewenst kan het kernteam n.a.v. deze mail aanvullende onderwerpen agenderen.
- uitvoeren overige tussentijdse acties (zie ook volgende bullet);
- lezen en controleren verslaglegging overleg(gen) (incl. actielijst én genomen besluiten kernteam) na ieder KTO. OER stelt notulen op van het overleg en deelt deze (.doc) op het samenwerkingsplatform met het kernteam. OER stuurt per mail een reminder dat de notulen zijn geüpload. Het kernteam heeft 3 werkdagen om de notulen te controleren en te reageren. De 4de dag upload OER de – indien nodig aangepaste – vastgestelde notulen op het samenwerkingsplatform;
- coördineren benodigde expertise en verzamelen relevante informatie binnen eigen organisatie ten behoeve van randvoorwaarden;
- voorbereiden en (periodiek) informeren bestuurders stuurgroep eigen organisatie;
- een inschatting van de benodigde capaciteit is te lezen in bijlage 2.

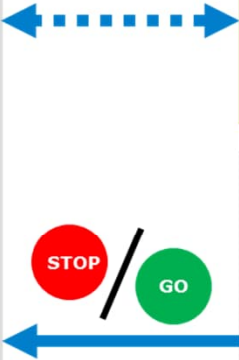
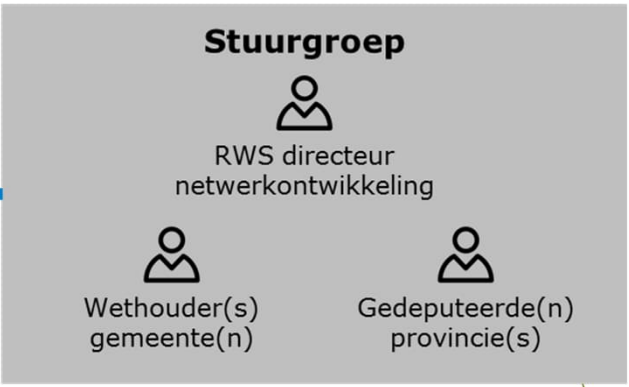

Bijlage 1: overzicht projectorganisatie OER

Het kernteam doorloopt samen de projectfasen en voert de projectactiviteiten uit.

Programma-manager OER controleert OER-team en legt verantwoording af aan de opdrachtgever van OER (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat: EZK).

*De omgevingsmanager (OM) van het RVO draagt als specialist zorg voor het financiële participatieproces.

Vertegenwoordigers van decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor de – interne – bestuurlijke afstemming en het coördineren van de benodigde expertise binnen de eigen organisatie

Basis overlegfrequentie:

- kernteamoverleg (KTO): periodiek iedere 2-4 weken;
- stuurgroep: op verzoek 2 a 3x per jaar.

De stuurgroep is een bestuurlijke afspiegeling van het kernteam.

Bijlage 2: Capaciteitsinschatting Verkenningfase (ca. 12 maanden)

Organisatie	Functie	Toelichting	FTE/uren
Rijkswaterstaat (OER)	Projectmanager RWS OER	Stuurt op organisatie en inhoudelijke voortgang project. Contact stuurgroep en programmamanagement. Voorzitter kernteam.	0,2
	Omgevingsmanager RWS OER	Coördinatie participatie en communicatie. Inventarisatie kansen. Contact projectpartners.	0,2
	Technisch manager RWS OER	Potentiescan, netinpassing, business case. Contact (technisch) experts.	0,2
	Projectsecretaris	Praktische ondersteuning project- en kernteam, planning, notulen.	0,2
** Start 1 maart 2024	Adviseur planning en risico/kansenmanagement**	Opstellen en updaten planning en risicodossier	0,05
Rijksvastgoedbedrijf (RVB)	Contractmanager RVB OER	Strategie en uitvoering marktbenadering, documentatie biedboek	0,1
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)	Adviseur financiële participatie RVO OER	Advisering en coördinatie financiële participatie	0,2
Rijkswaterstaat regio Zuid-Nederland	Adviseur duurzame energie (Netwerkontwikkeling)	Advisering netwerkontwikkeling incl. duurzaamheid, areaalstrategie en MIRT	0,02
	Relatiemanager (Netwerkmanagement)	Contact regio initiatieven (derden), eerste contact en inzet experts netwerkmanagement	0,05
	Adviseur natuur (o.a. bomen en ecologie)	Advisering natuur/RKV/veerkeersveiligheid & OER, wensen en randvoorwaarden (aandragen en toetsen) voor realisatie en beheer en onderhoud (assetmanagement) energiepark. Input KES	0,02
	Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit en Vormgeving (RKV)		0,02
	Adviseur verkeersveiligheid		0,02
	Assetmanager		0,01
	Adviseur vastgoed	Advisering richting Vastgoedbesluit	0,01
	Adviseur vergunningverlening	Advisering richting WBR-vergunning	0,01
Gemeente <i>Afhankelijk van het aandeel van de gemeentes in het project, zowel in aantallen als karakteristieken ha als ook in mogelijke meekoppelkansen binnen de gemeentegrenzen, kost deelname in de verkenningfase meer/minder tijd.</i> <i>De gemeentes met het grootste aandeel en/of belang in het project, nemen deel in het kernteam.</i>	Vertegenwoordiger kernteam / niet-kernteam	Vertegenwoordigt gemeente/regio in kernteam. En geeft input voor kernteamoverleggen. Coördineert inzet experts vanuit gemeente. Advisering bestuurder.	135/45 uur
	Input financiële participatie: vertegenwoordiger/adviseur	Input financiële participatie	40 uur
	Adviseur proces participatie incl. communicatie	Verantwoordelijk voor participatie (proces), en communicatie richting stakeholders gemeente. Conform Omgevingswet.	40-135 uur
	Adviseur ruimtelijk ordening (planologie)	Advisering RO/ecologie/milieu & OER, wensen en randvoorwaarden (aandragen en toetsen) voor realisatie energiepark. Input KES. Gericht op omgevingsvergunning.	50 uur
	Adviseur ecologie		50 uur
	Adviseur milieu (geluid, bodem, veiligheid)		30 uur
	Jurist (/inkoop)	Juridische check op Samenwerkingsovereenkomst (evt. input marktbenadering)	8 uur
Provincie <i>** Afhankelijk van gekozen planologische procedure (Projectbesluit)</i>	Vertegenwoordiger kernteam	Vertegenwoordigt gemeente/regio in kernteam. En geeft input voor kernteamoverleggen. Coördineert inzet experts vanuit gemeente. Advisering bestuurder.	135
	Adviseur ruimtelijke ordening (planologie)	Advisering RO/ecologie & OER, wensen en randvoorwaarden (aandragen en toetsen voor realisatie energiepark. Input KES. Gericht op omgevingsvergunning.	30 uur
	Adviseur ecologie		30 uur
	Adviseur proces participatie incl. communicatie	Verantwoordelijk voor participatie (proces), en communicatie richting stakeholders gemeente. Conform Omgevingswet.	8/135 uur
	Jurist	Juridische check op Samenwerkingsovereenkomst	8 uur

Bijlage 3: Model besluitvormingsproces intentieverklaring en samenwerkingsovereenkomst

Bij de overgang van de voorverkenningfase naar de verkenningfase tekenen de bestuurlijke vertegenwoordigers van alle betrokken overheidspartijen: RWS en gemeenten (en provincie) een intentieverklaring. Vervolgens wordt er bij overgang van de verkenningfase naar de planfase een samenwerkingsovereenkomst (SOK) getekend. Onderstaand staat beschreven wat voor het programma OER minimaal opgenomen moet worden in beide documenten, aanvullingen vanuit gemeente(n) en provincie(s) zijn in overeenstemming met het kernteam mogelijk. Ook een basis besluitvormingsproces is geschetst. Per fase is er een stuurgroep ingericht met een bestuurlijke vertegenwoordiging van het kernteam. De stuurgroep bespreekt zaken die sturing geven aan de inrichting van de verkenningfase, zoals keuze bevoegd gezag en marktbenaderingsstrategie. De stuurgroep kan wanneer bevoegd tot besluitvorming komen in deze zaken en waar nodig adviseren tot besluitvorming door de bestuurlijke vertegenwoordiging van (alle) partijen.

Bijlage 3a: Intentieverklaring verkenningfase

i. Minimale inhoud intentieverklaring verkenningfase

- A. Verwijzing naar RES en aanvraag OER
- B. Gewezen op eigen (beslissings)bevoegdheden
- C. Inzet capaciteit verkenningfase
- D. Inrichting projectorganisatie
- E. Aandacht omgeving en streven lokaal eigendom
- F. Doel verkenningfase gevolgd door samenwerkingsovereenkomst voor planfase

ii. Samenstelling stuurgroep voorverkenning

Organisatie	Naam en functie
Rijkswaterstaat Zuid-Nederland	Directeur netwerkontwikkeling Karin Weustink
Gemeente Sittard-Geleen	Wethouder Ivo Tillie
Gemeente Meerssen	Wethouder Vanessa de Rond
Voorzitter bestuurscommissie Duurzaamheid Stadsregio Parkstad	Wethouder Freed Janssen

Bijlage 3b: samenwerkingsovereenkomst planfase t/m inschrijvingsfase*

i. Minimale inhoud samenwerkingsovereenkomst planfase

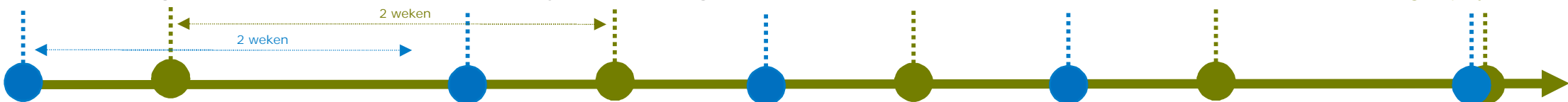
- A. Verwijzing naar RES en aanvraag OER
- B. Verantwoordelijkheden per betrokken partij
- C. Inzet capaciteit en kosten
- D. Organisatie en besluitvorming
- E. Doel
- F. Communicatie en delen expertise

ii. Samenstelling stuurgroep verkenning

Organisatie	Naam en functie
Rijkswaterstaat Zuid-Nederland	Directeur netwerkontwikkeling Karin Weustink
nader te bepalen	nader te bepalen

Onderstaande tijdslijn is indicatief. Indien uw organisatie meer of minder tijd nodig heeft om een intentieverklaring of samenwerkingsovereenkomst te kunnen ondertekenen, dient u bij de review van dit document aan te geven hoe het besluitvormingsproces bij uw organisatie eruit ziet, hoeveel tijd u hiervoor nodig heeft en welke documenten u wanneer uiterlijk dient te ontvangen.

Stuurgroepbijeenkomst
Stuurgroepbijeenkomst

*Indien het kernteam tijdens de verkenningfase een 'vroeg marktbenaderingsstrategie' kiest is mogelijk een derde samenwerkingsovereenkomst noodzakelijk. In dit geval stellen de betrokken organisaties voorafgaand aan de tender een SOK op die na gunning ook ondertekend moet worden door de gecontracteerde energieontwikkelaar – de exploitant dient immers nog samen met de betrokken organisaties randvoorwaarden uit te werken.

Bijlage 4: Financiën en inkoop

Het OER-programma stelt naast projectcapaciteit ook onder bepaalde voorwaarden budget ter beschikking voor het inkopen van aanvullende onderzoeken en ondersteuning. Denk hierbij bijvoorbeeld aan inkoop van landschapsarchitecten ten behoeve van randvoorwaarden voor ruimtelijke inpassing. Het kernteam beslist gezamenlijk of inkoop binnen voorwaarden van het OER-programma noodzakelijk is. Afhankelijk van de omvang van de beoogde inkoop is het belangrijk om tijdig te beginnen met het inkooptraject.

i. Voorwaarden inkoop budget OER-programma

- Expertise is niet beschikbaar binnen OER-programma of projectpartner
- Inkoop betreft diensten, uitbesteding, onderzoeken, geen inhuur

ii. Verwachte onderzoeken verkenningsfase

- Nader te bepalen

iii. Inschatting kosten

- Landschappelijke inpassing en technische haalbaarheid ~ 140k€
- Ecologisch onderzoek ~10k€

Bijlage 5: Kennisontwikkeling

Het Programma OER heeft kennisontwikkeling als resultaatverplichting. Het OER-programma ontwikkelt hierom in samenwerking met kennisinstututen, adviesbureaus en eigen experts continue kennis over (randvoorwaarden voor) het realiseren van duurzame energie projecten in Nederland. De verworven kennis wordt gestandaardiseerd, gebundeld en gepubliceerd met als doel om deze te kunnen toepassen op toekomstige projecten en de energietransitie te versnellen.

i. Leerthema's en onderwerpen

Leerthema	Onderwerpen
Veiligheid	Schittering, elektromagnetische veiligheid, constructieve veiligheid, scheepvaart, radar
Leefomgeving	Bodemkwaliteit, waterkwaliteit, geluid
Projectontwerp	Biedboek, vergunningen, handreiking mate van projectvoorbereiding
Participatie	Vormgeving participatieproces, financiële arrangementen, template communicatiestrategen
Business case	Model businesscase
Beheer	Technisch randvoorwaardelijk kader Rijkswaterstaat, handhaving en monitoring

ii. Bijdrage project

- Nader te bepalen

iii. Projectsamenwerkende leerthema's

- Nader te bepalen

Voor vragen en/of op- en aanmerkingen over dit document of het OER-project kunt u (afhankelijk van het onderwerp) terecht bij de onderstaande personen.

Zie voor meer informatie ook: <https://www.energieoprijksgrond.nl>

Contactgegevens projectteam programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER)
regio Zuid-Nederland (Limburg):

Projectmanager: Linda Lesterhuis
Organisatie: Rijkswaterstaat
Email: linda.lesterhuis01@rws.nl
Tel.: +31 6 50 41 92 24

Omgevingsmanager: Iris Erkens
Organisatie: Rijkswaterstaat
Email: iris.erkens@rws.nl
Tel.: +31 6 50 16 63 10

Omgevingsadviseur financiële participatie: Judith de Bleyser
Organisatie: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)
Email: judith.debleyser@rvo.nl
Tel.: +31 6 15 60 05 29

Technisch manager: Philip Pohle
Organisatie: Rijkswaterstaat
Email: philip.pohle@rws.nl
Tel.: +31 6 55 39 33 90

Contractmanager: Francois Bonajo
Organisatie: Rijksvastgoedbedrijf (RVB)
Email: francois.bonajo@rijksoverheid.nl
Tel.: +31 6 15 39 17 77

